

Collector's Item #8

Jasmijn Visser

Jasmijn Visser poogt in haar tekeningen de wereld te vatten. Vaak vormt een historische bron de aanleiding voor haar reusachtige, karakteristieke pentekeningen. Terwijl de kunstenaar het ene na het andere intrigerende verhaal over haar werk opdist, waarschuwt ze meermaals: "Ik ben lang van stof hoor."

door Nanda Janssen

De conversatie met Jasmijn Visser (1983) meandert langs inspiratiebronnen en aanleidingen voor haar tekeningen, zoals (zet je schrap): de rapsodie *Tzigane* (1924) van Maurice Ravel, de Schijf van Phaistos – een tablet van aardewerk uit ongeveer de zeventiende eeuw voor Christus, de isotypen (International System of Typographic Picture Education) van Otto Neurath, Stanley Kubricks film *Dr. Strangelove or: How I Learned to Stop Worrying and Love the Bomb* (1964), de ballingschap van de Poolse schrijver Witold Gombrowicz naar Argentinië (1939-1963), Goethes ballade *De tovenaarsleerling* (1797) en het schilderij *Der Weinberg des Herrn*

(1569) van Lucas Cranach de Jongere. Deze belezen kunstenaar zou een ideale Zomer-gast zijn.

De tovenaarsleerling uit het verhaal van Goethe betoverde een bezemsteel om hem te helpen water te halen. Die bezem bleek echter niet meer te stoppen en vermenigvuldigde zich tot een leger van bezems, dat de leerling niet meer in bedwang kon houden. Voor Visser staat dit verhaal symbool voor de wereld. Een wereld die onmenselijk groot is en waaraan de mens voortdurend van alles toevoegt en daardoor geen grip meer heeft. De kunstenaar is gefascineerd door utopisten. Meer exact door hun

JUBILEUM KUNSTBEELD

Speciaal voor de 35ste verjaardag van Kunstbeeld wordt voor ieder nummer in dit jubileumjaar een kunstenaar uitgenodigd een nieuw werk te maken. Het origineel wordt vernietigd zodat het kunstwerk alleen bestaat als reproductie in dit tijdschrift. Curator van deze reeks Collector's Items is Nanda Janssen. Zij werkt als onafhankelijk curator en ontwikkelde tentoonstellingen voor onder meer het Museum voor Moderne Kunst Arnhem en 21rozenaal in Enschede.

bereidheid hun leven op te offeren om dat schijnbaar onhaalbare doel te bereiken. De Rus Sergej Prokoedin-Gorski (1863-1944) is zo'n utopist. In dienst van de tsaar legde hij aan het begin van de twintigste eeuw Rusland vast in experimentele kleurenfoto's. In de door hem uitgevonden techniek van de trichromatische fotografie werden drie foto's met rood, groen en blauw filter over elkaar geprojecteerd. Met een speciale trein doorkruiste hij Rusland en legde iedere streek categorisch vast. Visser wijst erop dat de foto's van Prokoedin-Gorski een pre-communistisch Rusland tonen dat baadt in kleur. Zijn foto's zetten een totaal ander – exotischer – beeld neer dan de gangbare zwart-wit foto's uit diezelfde periode. De kunstenaar verwondert zich om de poging van de Rus om dat onmetelijke land te definiëren. Hij is ver gekomen. Echter, op het moment dat de fotograaf zijn verzameling bijna compleet had, viel zijn droom in duigen doordat het Rusland dat hij gefotografeerd had ophield te bestaan.

Visser is zelf zo'n Prokoedin-Gorski. De onmogelijkheid om grip te krijgen en vast te leggen is een constant thema in haar werk. In haar tekeningen probeert ze de wereld te ordenen. Dat zie je aan het ritme, de obses-

sieve herhaling en het gigantische formaat. Een werk van acht bij twee meter is geen uitzondering. Bedenk dat de kunstenaar zo'n lap slechts met een zwarte fineliner vol 'schrijft'. Ze werkt ongeveer een maand aan een tekening: "Het moet ook niet veel langer duren. Je wilt spontane beslissingen blijven nemen en geen werkslaaf van je tekening worden." Haar manier van tekenen is gebaseerd op pictogrammen en taal. Objecten staan geordend naast elkaar in 'regels' zoals woorden in zinnen. Mensen of dieren beeldt Visser zelden af, wel dingen en objecten zoals schepen, tanks, fabrieken en industriële machines. Eindeloos herhaald ondergaat zo'n object een transformatie, van schip naar ei bijvoorbeeld. Kleur is een nieuw element in het werk: "Het gebruik van kleur moest een reden hebben. Nu recent mijn aandacht uitgaat naar patronen en hun hal-

lucinerende werkingen, ervaar ik dat kleur grafisch gezien heel interessant is."

De zelfverklaarde Rusland-fan nam een foto van Prokoedin-Gorski als uitgangspunt voor haar bijdrage in Kunstbeeld. Op de oorspronkelijke foto staan Russische mannen in zijden mantels met kleurrijke traditionele weefpatronen. Doordat met de omwenteling naar het communisme het boerenpak zijn intrede deed, is deze dracht vrijwel uit het geheugen verdwenen. Het spoor van deze zijden stoffen volgend, stuitte Visser op verschillende herinterpretaties: kunstenaars als Henri Matisse maakten begin twintigste eeuw zelf dit soort mantels; in de kostuums van het rond 1920 door Europa en Amerika rondtoerende Ballets Russes doken de bonte zogeheten 'ikatpatronen' eveneens op, een exotisch beeld van Rusland rondstrooiend;

en in souvenirshops worden tegenwoordig namaakmantels verkocht. Visser verlegt met haar interpretatie de wereldreis van deze patronen. Door de Prokoedin-Gorski foto om te vormen tot stereogram ontstaat een nieuw, ruimtelijk patroon. Wie de pagina een kwartslag naar rechts draait en de ogen op onscherp instelt, ziet een driedimensionaal beeld verschijnen. De achterzijde biedt tegenwicht en heeft op haar eigen manier een hypnotiserend effect. De 35 uitverkorenen ontvangen een sticker met een door Jasmijn Visser gemaakt patroon. Iedere sticker is uniek.

'IN DEPTH', IX KRASNOYARSK MUSEUM BIENNALE

2 SEPT. T/M 5 NOV. 2011

Museum Centre Krasnoyarsk, Mira Place 1, Krasnoyarsk (RU)

ENG.MIRA1.RU, WWW.JASMIJNVISSER.COM

Exclusief voor Kunstbeeld

Op verzoek van Kunstbeeld ontwierp Jasmijn Visser een originele invulling van twee bladzijden in Kunstbeeld. Haar werk *Stereogram RGB* biedt een driedimensionale interpretatie van een foto van Sergej Prokoedin-Gorski.

Stereogram RGB is gemaakt voor Kunstbeeld en wordt hier eenmalig en exclusief gepubliceerd. De redactie zal 35 gesigndeerde exemplaren van het Collector's Item verloten onder de lezers. Op die manier kunt u in het bezit komen van een exclusief kunstwerk van Jasmijn Visser. Een Collector's Item voor trouwe lezers.

Wat moet u doen om kans te maken op één van de 35 gesigndeerde werken? U kunt t/m 15 oktober 2011 uw naam, adres en telefoonnummer doorgeven via

www.kunstbeeld.nl. Uit alle inzendingen worden 35 namen geloot. Zij ontvangen een extra exemplaar van het tijdschrift, dat door de kunstenaar op bijzondere wijze gesigndeerd is.

BELANGRIJKE INFORMATIE

Inzendingen na de uiterste datum of met onvolledige (adres)gegevens worden niet in behandeling genomen. U ontvangt geen ontvangstbevestiging. Per adres kunt u slechts één keer deelnemen. Medewerkers van Kunstbeeld zijn uitgesloten van deelname.

Over de uitslag wordt niet gecorrespondeerd. Namen van de winnaars worden eind oktober 2011 op www.kunstbeeld.nl bekend gemaakt. Daarna stuurt de redactie hen de gesigndeerde exemplaren toe.